

Daša Stanič

DOI: 10.4312/vestnik.6.283-286

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

dasa.stanic@f.uni-lj.si

Diaci, M.F, Tommasini, M.G. (2013) Spazio Italia 1. Torino. Loescher. ISBN 978-88-201-3348-1, mehka vezava, 235 strani, 21,60 EUR

Diaci, M.F, Tommasini, M.G. (2013) Spazio Italia 2. Torino. Loescher. ISBN 978-88-201-3349-8, mehka vezava, 235 strani, 21,60 EUR

Diaci, M.F, Tommasini, M.G. (2013) Spazio Italia 3. Torino. Loescher. ISBN 978-88-201-3350-4, mehka vezava, 235 strani, 21,60 EUR

SPAZIO ITALIA 1, 2 IN 3

V letu 2013 je pri založbi Loescher izšel tristopenjski učbeniški komplet z naslovom *Spazio Italia* (natančneje *Spazio Italia 1*, *Spazio Italia 2* in *Spazio Italia 3*). V pripravi je tudi četrti del učbeniškega kompleta, torej *Spazio Italia 4*, ki bo izšel predvidoma konec leta 2014 in bo obsegal raven B2 po *Skupnem evropskem jezikovnem okviru* (2001, slov. 2011). Učbeniški komplet je namenjen odraslim in mlajšim odraslim, katerih materni jezik ni soroden italijanščini. V Sloveniji je učbeniški komplet primeren tako za uporabo na tečajih za (mlajše) odrasle kot tudi za učenje italijanščine kot drugega ali tretjega tuje- ga jezika v gimnazijskem in ostalem srednješolskem izobraževanju. Prvi zvezek, *Spazio Italia 1*, ki razvija znanje italijanščine za dosego ravni A1, je namenjen popolnim začetnikom, *Spazio Italia 2* in *3* pa nadaljevalcem na ravneh A2 in B1 po *Skupnem evropskem jezikovnem okvirju* (2001, slov. 2011).

VSEBINA IN STRUKTURA GRADIVA

Vsi trije zvezki učbeniškega kompleta imajo podobno strukturo. Kazalu sledijo učne enote, njim pa v enakem zaporedju kot lekcije še del z vajami (*Eserciziario*), jezikovno poenostavljena zgodba z nekaj nalogami (samo na ravneh A1 in A2) ter glosar. Učbeniški komplet dopolnjujejo tudi DVD-ROM, številni spletni viri ter priložniki za učitelja.

Kazalo je pregledno in podrobno prikazuje za vsako enoto posebej sporazumevalne elemente, slovnične strukture, besedišče, pravopis in izgovorjavo ter kulturno civilizacijske vsebine. Poleg tega navaja za vsako učno enoto tudi ustrezne strani v delu z vajami (*Eserciziario*).

Vse tri zvezke skupaj sestavlja 28 tematsko zaokroženih **učnih enot** (10 na ravni A1, 10 na ravni A2 in 8 na ravni B1) ter 6 testov za ponavljanje (po dva za vsako raven). V učbeniški komplet vključene teme so univerzalne in zanimive za populacijo, ki so ji namenjene. Vse učne enote so sestavljene po podobni organizacijski shemi: vse so razdeljene na tri sklope, ki so jasno označeni (in s tem ločeni) z barvno oznako (črto) na zgornjem robu vsake strani, kar omogoča veliko preglednost in hitro orientacijo. Prvemu, modremu sklopu, sledita rumeni in zeleni.

Modri sklop (*Vivere la lingua*) je uvodni sklop vsake učne enote. Namenjen je razvijanju komunikacijskih spretnosti v zelo različnih situacijah. Vsaka enota se praviloma začne z uvodno aktivnostjo, ki novo besedišče predstavlja s slikovnim gradivom. Sledijo krajša besedila ali dialogi za uvajanje nove teme ter niz raznolikih komunikacijskih in slovničnih nalog. Veliko nalog je namenjenih delu v dvojicah ali manjših skupinah. Zelo premišljeno je v prvi del vpeljana slovnica, ki le dopolnjuje komunikacijske spretnosti, učenec namreč spoznavajo slovnične strukture tako, da izhajajo iz komunikacije. Tudi besedišče je vedno obravnavano v kontekstu, največkrat tako, da je prepleteno z uporabo komunikacijskih vzorcev in slovničnih struktur. Modri sklop se vsakič zaključi z nekoliko bolj sproščeno aktivnostjo (*GiociamociSU!* na ravneh A1 in A2 ter *ProgettiamoloIN-SIEME* na ravno B1), ki je namenjena delu v parih ali manjših skupinah in vsebuje zelo raznolike naloge za urjenje produktivne rabe jezika.

Rumeni sklop (*Sapere la lingua*) ima v vsaki učni enoti vsaj pet jasno ločenih delov. *La grammatica in tabelle*, *Le funzioni comunicative* in *Il lessico* so deli, ki zajemajo tabelarni prikaz obravnavanih slovničnih struktur, komunikacijskih funkcij in besedišča, kar omogoča preglednost posameznih elementov, ki so obravnavani znotraj enote. Razdelek *Pronuncia e grafia* je namenjen urjenju pravilnega zapisa in izgovorjave, pravilni intonaciji, na ravni B1 pa obravnava tudi rabo ločil, velike začetnice ipd. Zaključni del vsakega rumenega sklopa predstavljata razdelka *Leggere* in *Scrivere*, ki sta namenjena bralnemu razumevanju in pisnemu izražanju. V knjigi za raven B1 je rumeni del obogaten še z vajami za slušno razumevanje (*Ascoltare*) ter s produktivnimi nalogami za ustno izražanje (*Parlare*). Omenjeni štirje razdelki vsebujejo zelo raznolike naloge, vedno v povezavi z glavno temo učne enote.

Zeleni sklop, poimenovan *Civiltà*, je zadnji sklop vsake učne enote. Obravnava kulturno civilizacijske vidike, vedno tudi v odnosu do kulture učenca. Na ravneh A1 in A2 so izbrane tematike predstavljene s kratkimi besedili, ki jim sledi videoposnetek, na ravni B1 pa so vsebine obravnavane preko daljših besedil in videoposnetkov. Besedila in posnetki predstavljajo navade v življenju Italijanov ter za Italijo aktualne teme, ki so tematsko vsaj deloma povezane z glavno temo enote. Sklop se zaključi z vajo, ki učenca spodbudi, da obravnavane vsebine »prenese« v svoje kulturno okolje in obe okolji primerja. Kulturno civilizacijski elementi so implicitno prisotni tudi znotraj samih učnih enot, v obliki slikovnega gradiva ali v tematiki izbranih besedil.

Učbeniški komplet mestoma vsebuje še rdeče sklope (*Facciamo il punto*) oz. teste (v vsakem zvezku po dva) za ponovitev večjega obsega snovi. Testi so zasnovani tako, da obsegajo naloge za preverjanje vseh štirih zmožnosti (slušnega in bralnega razumevanja ter pisnega in ustnega izražanja).

Vsaka enota je vsebinsko povezana z **delom z vajami** (*Eserciziario*) ter **spletnimi viri**. Vaje, ki so namenjena ponovitvi snovi doma, so ločene od učnih enot in se nahajajo v zadnjem delu vsakega zvezka. Kljub temu, da vaj ni veliko, so dobra dopolnitev učnim enotam, saj so precej raznolike. Prednost dela z vajami je vsekakor ta, da ne zajema samo vaj receptivnega tipa, kot je to običajno pri številnih učbenikih italijanščine kot TJ/J2, ampak namenja nekaj prostora tudi vajam za razvijanje produktivnega znanja. Del z vajami je strukturiran precej podobno kot same učne enote, povezave z deli učnih enot pa so jasno označene in razvidne, tako učenec dobro ve, katere vaje mora narediti za ponovitev točno določene snovi. Vajam receptivnega tipa, namenjenim preverjanju slovnice in besedišča, praviloma sledi del *Il mio portfolio*, »aktivni« listovnik za uzaveščanje o doseženi stopnji znanja jezika (v obliki vaj za sporazumevalne vsebine), na koncu pa so še vaja za bralno razumevanje ter niz produktivnih nalog. Vaje so namenjene ponavljanju snovi doma, rešitve nalog si lahko učenci ogledajo na spletni strani založbe, kjer so dostopne tudi dodatne aktivnosti, ki lahko služijo tistim, ki želijo ali potrebujejo še dodatno ponoviti ali utrditi snov.

Na koncu vsakega zvezka je po abecednem redu urejen italijansko-angleški glosar, ki vsak izraz tudi umesti v lekcijo, kjer je obravnavan. Glosar je lahko v veliko pomoč učencu, saj mu omogoča, da na hiter in enostaven način preveri, kaj pomeni beseda, ki je ne pozna.

V učbeniškem kompletu je tudi DVD z vsemi zvočnimi in videoposnetki, ki se nanašajo na naloge učnih enot in dela z vajami. Posebnost kompleta je tudi ta, da je na DVD-ju celoten učbenik, ki ga lahko učitelj predvaja na interaktivno tablo in tako popestri pouk italijanščine. Zvočni posnetki ter videoposnetki so za ravni A1 in A2 poenostavljeni in verjetno se prav zato zdijo nekoliko manj avtentični, vendar je to razumljivo, saj so namenjeni ravnema A1 in A2.

Učenec in učitelj lahko dostopata tudi do mnogih spletnih virov (*Risorse online*), ki nudijo video in avdio posnetke (ki so tudi na DVD-ju), rešitve vaj, transkripcije, dodatne aktivnosti za raven A1 (*Attività extra*) ter jezikovni listovnik (*Portfolio linguistico*). Spletni viri so dobra dopolnitev učbeniškega kompleta in v veliko pomoč in učencu pri učenju in utrjevanju snovi.

VIZUALNI VTIS

Knjiga je premišljeno oblikovana, sklopi in deli so označeni z barvami ali dobro vidnimi naslovi in so na tak način jasno ločeni med seboj, kar daje učbeniku izjemno preglednost. Tudi naloge so dobro označene. Kljub temu, da je veliko slikovnega gradiva (ilustracij in

fotografij), je njegova uporaba premišljena in ne prevlada, ampak dopolnjuje vsebine in usmerja pozornost učenca k besedilom. Slikovni deli so podpora razumevanju in pogosto iztočnice za razvoj produktivnih zmožnosti ter tudi zelo dobrodošel »pripomoček« pri obravnavanju kulturno civilizacijskih vsebin.

PREDNOSTI IN POMANJKLJIVOSTI

Spazio Italia je glotodidaktični komplet s številnimi lastnostmi, ki odlikujejo sodoben učbenik za tuji jezik: gre za komunikacijsko zasnovano gradivo z močnimi poudarki na razvijanju štirih zmožnosti in značilnih sporazumevalnih vzorcev. Učenec od prve enote dalje razvija vse štiri zmožnosti, tako pri pouku kot tudi doma z vajami za ponovitev snovi. Primerno sta obravnavna tako besedišče kot slovnica: v modrem delu sta namreč obravnavana znotraj komunikacijskega konteksta, v rumenem pa sta pregledno sistematizirana v obliki tabel. Vključene teme so univerzalne in primerne za (mlajše) odrasle, poleg tega so dobro prepletene s kulturno-civilizacijskimi vsebinami in dopolnjene s spletnimi viri. Ena izmed prednosti učbenika je vsekakor razdelek *Pronuncia e grafia*, ki ni usmerjen le k pravilni izgovorjavi nekaterih črk, kot v večini drugih učbenikov, ampak sistematično in v vsaki enoti obravnava nekatere pojave pravopisa in pravorečja, ki jim drugi učbeniki namenjajo le malo (ali nič) prostora. Prednost je vsekakor tudi DVD, ki omogoča uporabo interaktivne table, kar omogoča le malo učbenikov italijanščine in bi znalo biti motivacijsko zelo privlačno za učence tako v razredu kot tudi doma, seveda kot dopolnilo k učbeniku.

Kot pomanjkljivost učbenika je treba omeniti pretirano poenostavljanje besedil in zvočnih posnetkov, kar je najverjetneje odraz dejstva, da je učbenik namenjen tujcem, katerih materni jezik ni soroden italijanščini. Kljub temu se zdi takšno poenostavljanje pretirano, predvsem na nivoju B1, kjer besedila, zajeta v knjigo, skoraj ne zajemajo frazeoloških elementov, ki pa bi morali biti na tej stopnji vsaj implicitno prisotni.

ZAKLJUČEK

Učbeniški komplet je tako za učitelja italijanščine kot za posameznika, ki se italijanščine uči, dober, pregleden, privlačen in sodoben pripomoček za poučevanje oz. učenje italijanščine kot TJ / J2 na prvih treh ravneh po SEJO. Gre za učbenik, ki sebi v prid uporablja tudi sodobno tehnologijo, ki pa ni postavljena na prvo mesto, ampak služi temu, da dopolnjuje obravnavane teme z zanimivimi vsebinami in popestri pouk jezika predvsem na mestih, kjer je to najbolj smiselno (recimo pri kulturno civilizacijskih vsebinah). Pomanjkljivosti, ki jih učbenik ima, je možno do neke mere nadomestiti z dodatnim gradivom.